

TURUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

Turun ensi- ja turvakoti ry

Vapaaehtoistoiminta

Sisältö

Alkusanat	3
Vapaaehtoistoiminnan periaatteet ja perussäännöt.....	4
Voisinko minä olla vapaaehtoinen?	4
Löydetään yhdessä sopiva tehtävä	4
Miksi vapaaehtoiseksi?	4
Vapaaehtoisen oikeudet	4
Vapaaehtoisen vastuut ja velvollisuudet.....	5
Vapaaehtoisen hyvinvoinnista huolehtiminen	6
Vapaaehtoistoiminnan eri muodot	6
Esimerkkejä vapaaehtoistehtävistä	6
Vertais- ja kokemustoiminta	7
Järjestämme vertais- ja kokemustoimijakoulutuksia	8
Mistä aloittaa ja keneen olla yhteydessä?	8
Esitietolomake, rikostaustaote ja salassapitosopimus	8
Yhteys toimintayksikköihin.....	9
Vapaaehtoisen perehdyttäminen toimintayksikössä - muistilista	10
Muistiinpanoja.....	11

Alkusanat

Tämä esite on tarkoitettu tueksi sinulle, joka pohdit vapaaehtoistoimintaan lähtemistä tai toimit jo vapaaehtoisena Turun ensi- ja turvakoti ry:ssä. Se tarjoaa tiiviin katsauksen vapaaehtoistoiminnan periaatteisiin, käytäntöihin ja mahdollisuuksiin yhdistyksessämme.

Turun ensi- ja turvakoti ry on vuonna 1945 perustettu kansalaisjärjestö, joka tekee perhekeskeistä lastensuojelutyötä. Toimintamme tavoitteena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuun, tukea vanhemmuutta ja perheitä sekä ehkäistä perheväkivaltaa.

Asiantuntijatyömme painottuu vaativaan vauvatyöhön, kriisi- ja väkivaltatyöhön sekä eroauttamiseen. Palveluja tarjoamme sekä ympärivuorokautisesti että avopalveluina.

Vapaaehtoistoiminta on tärkeä osa yhdistyksen toimintaa. Tavoitteenamme on tarjota vapaaehtoisille mielekästä tekemistä, joka vastaa heidän taitojaan, ajankäyttöään ja voimavarojaan. Vapaaehtoiset ovat meille ja asiakkaillemme korvaamaton voimavara.

Lämpimästi tervetuloa mukaan toimintaamme – ja kiitos, että olet kiinnostunut tekemään hyvää kanssamme.

Turun ensi- ja turvakoti ry

Vapaaehtoistoiminnan periaatteet ja perussäännöt

Vapaaehtoistoiminta perustuu haluun auttaa ja tehdä hyvää yhdessä muiden kanssa. Toiminnan ytimessä on yhteisen hyvän edistäminen ja toisten tukeminen yleishyödyllisessä tarkoituksessa. Vapaaehtoistoiminta on palkatonta, suvaitsevaa, tasa-arvoista ja puolueetonta.

Vapaaehtoinen ei korvaa ammattilaista eikä kanna vastuuta yhdistyksen tai toiminnan kokonaisuudesta – jokainen toimii omien mahdollisuuksiensa ja sovitun tehtävän puitteissa.

Voisinko minä olla vapaaehtoinen?

Vapaaehtoiseksi voi ryhtyä monenlaisissa elämäntilanteissa. Tärkeintä on halu auttaa ja toimia toisten hyväksi. Oma-soveltuvuutta kannattaa kuitenkin pyysähtyä hetkeksi pohtimaan esim. näiden kysymysten avulla:

- Onko elämäntilanteeni tällä hetkellä sellainen, että voin antaa aikaani muille?
- Löytyykö arjestani aikaa toiminnalle?
- Onko minulla nyt voimavaroja kohdata ja kuunnella toisia?
- Olenko valmis sitoutumaan toimintaan sovituksi ajaksi?

Löydetään yhdessä sopiva tehtävä

Vapaaehtoistoiminnassa on monenlaisia tehtäviä, ja jokaiselle pyritään löytämään itselle mielekäs rooli omien taitojen, kiinnostuksen ja voimavarojen mukaan. Sopivaa tehtävää etsitään yhdessä yhdistyksen työntekijöiden kanssa. Mukaan voi tulla, vaikka oma tehtävä ei olisi vielä täysin selvillä – sitä voidaan muokata matkan varrella.

Miksi vapaaehtoiseksi?

Vapaaehtoistoimintaan lähdetään mukaan monista eri syistä ja erilaisissa elämäntilanteissa. Toiselle se tarjoaa merkityksellistä tekemistä, toiselle mahdollisuuden auttaa, oppia uutta tai kohdata ihmisiä. Oman motivaation tunnistaminen auttaa löytämään vapaaehtoistoiminnasta itselle sopivan ja antoisaa tavan olla mukana.

Vapaaehtoisen oikeudet

Oikeus itse päättää milloin on käytävissä ja mitä tulee tekemään. Vapaaehtoinen valitsee itse, milloin on käytettävissä ja toisaalta hänellä on oikeus kieltäytyä tarjotusta tehtävästä ilman, että on velvollinen kertomaan siihen syytä.

Oikeus perehdytykseen, tukeen ja ohjaukseen sekä kehittymiseen. Vapaaehtoisen ei tarvitse etukäteen osata toimia sovitussa tehtävässä, sillä häntä avustetaan ja hänet perehdytetään tehtävään. Kun vapaaehtoinen tulee toimintayksikköön ensimmäistä kertaa, on hänellä oikeus saada rauhassa perehdytys. (s.10 muistilista vapaaehtoisen perehdytykseen.)

Kun vapaaehtoinen tekee sovittua tehtävää, on hänellä aina oikeus saada tarvittavaa tukea ja ohjausta. Ohjaukseen liittyy myös mahdollisuus purkaa kokemaansa ja näkemäänsä työntekijän kanssa.

Vapaaehtoisella on myös oikeus kehittyä tehtävissään ja tähän hän saa tukea toimintayksiköstä. Yhdistys tarjoaa vä-

hintään yhden ilmaisen verkkoluennon vuosittain kohdennettuna vapaaehtoisille, jossa voi omaa osaamistaan kehittää kulloisenkin tarjolla olevan aiheen parissa. Aiheet valikoidaan tukemaan yhdistyksessä tehtävää vapaaehtoistyötä.

Oikeus saada iloa ja jaksamista toiminnasta. Lähtökohtaisesti vapaaehtoistyön tulisi olla voimaannuttavaa ja tuottaa iloa aikaansa antavalle. Vapaaehtoistoiminnan tarkoitus on tarjota merkityksellistä tekemistä ja antaa myös mahdollisuus oppia uutta.

Oikeus tuntee kuuluvuutta yhteisöön. Vapaaehtoinen on omassa roolissaan ja kulloisessa tehtävässään osa yhdistystä. Vapaaehtoisella on oikeus kokea itsensä tervetulleeksi kaikkien työntekijöiden puolelta ja hän on roolissaan yhdenvertainen osa yhteisöä.

Oikeus antaa palautetta ilman pelkoa. Palautteen antaminen on tärkeää kehittämisen näkökulmasta. Vapaaehtoinen näkee, kuulee sekä kokee paljon asioita erilaisissa tilanteissa. Vapaaehtoisen palaute on arvokasta, niin positiivinen kuin negatiivinenkin. Palautetta voi ja on aina hyvä antaa suoraan työtä ohjaavalle työntekijälle. Mutta, jos tämä ei ole mahdollista, voi palautteen antaa kyseisestä toiminnasta vastaavalle lähijohtajalle tai yhdistyksen viestintä- ja järjestökoordinaattorille, joka toimii vapaaehtoistoiminnan yhteyshenkilönä.

Vapaaehtoisen vastuut ja velvollisuudet

Koulutukseen osallistuminen

Vapaaehtoinen osallistuu yhdistyksen peruskoulutukseen, joka järjestetään vuosittain. Koulutus auttaa ymmärtämään yhdistyksen toimintaa, arvoja sekä vapaaehtoisen oikeuksia ja vastuita.

Luotettavuus ja lupausten pitäminen

Vapaaehtoistoiminta perustuu luottamukseen ja siksi sovitusta asioista pidetään kiinni. Sairastumisia tai muita äkillisiä esteitä voi sattua, mutta niistä on tärkeä ilmoittaa mahdollisimman pian yksikön yhteyshenkilölle.

Ohjeiden noudattaminen

Ohjeistukset ovat olemassa vapaaehtoisen, asiakkaiden ja työntekijöiden turvallisuuden, yksityisyydensuojan tai jonkun muun perustellun syyn vuoksi. Vapaaehtoisen vastuulla on toimia annettujen ohjeiden mukaisesti ja kysyä rohkeasti, jos jokin asia jää epäselväksi.

Luottamuksellisuus

Vapaaehtoistyössä kohdataan salassa pidettäviä asioita. Vapaaehtoinen sitoutuu vaitioloon eikä jaa kuulemiaan tai näkemiään tietoja ulkopuolisille. Tarvittaessa kokemuksista voi keskustella työntekijän kanssa.

Yhteystiedot ja toiminnan päättymisen

Ajantasaiset yhteystiedot mahdollistavat sujuvan toiminnan ja viestinnän. Jos vapaaehtoistoiminta ei ole enää ajankohtaista, siitä on hyvä ilmoittaa. Vapaaehtoiseksi voi aina palata uudelleen elämäntilanteen muuttuessa.

Vapaaehtoisen hyvinvoinnista huolehtiminen

Merkityksellistä ja voimaannuttavaa toimintaa

Vapaaehtoistoiminta tuo monille merkityksellisyyden tunnetta ja hyvää mieltä. Vapaaehtoiset kokevat usein, että heidän panostaan arvostetaan ja että toiminta vaikuttaa myönteisesti omaan elämään.

Keskustelutukea tarvittaessa

Vapaaehtoisilla on mahdollisuus keskustella kokemuksistaan työntekijöiden kanssa. Tukea on saatavilla matalalla kynnyksellä aina, kun siihen on tarvetta.

Koulutusta ja oppimisen mahdollisuuksia

Vapaaehtoisille tarjotaan vähintään kerran vuodessa koulutusta, joka tukee jakamista ja osaamisen kehittymistä. Koulutukset järjestetään pääosin iltaisin ja usein etäyhteyksin, jotta osallistuminen olisi helppoa. Lisäksi vapaaehtoisille jaetaan tietoa myös muiden järjestämistä maksuttomista koulutuksista.

Yhteistä aikaa ja kohtaamisia

Vapaaehtoiset kutsutaan kerran vuodessa yhteiseen tapaamiseen, jossa pääsee tutustumaan toisiin vapaaehtoiisiin ja viettämään aikaa yhdessä rennossa ilmapiirissä. Ohjelma voi olla esimerkiksi yhteinen ruokailu tai kulttuuritapahtuma. Toiveita tai ehdotuksia yhteisen tapaamisen ohjelmaksi otetaan mielellään vastaan. Jaa ehdotuksesi viestintä- ja järjestökoordinaattorille.

Tapaturmavakuutus

Yhdistyksen vapaaehtoiset on vakuutettu tapaturman varalta vapaaehtoistehdävän aikana. Vakuutus ei kata matkoja tehtävään tai kotiin.

Vapaaehtoistoiminnan eri muodot

Yhdistyksen toimintayksiköissä on tarjolla monipuolisia vapaaehtoistehtäviä erilaisiin elämäntilanteisiin. Tehtäviä tarjotaan joko kaikille vapaaehtoisille sähköpostitse tai suoraan niille, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tiettyä toimintaa kohtaan. Tehtävät vaihtelevat ja osa niistä on kertaluonteisia.

Vapaaehtoinen voi myös itse olla yhteydessä toimintayksikköihin ja tiedustella tehtäviä.

Esimerkkejä vapaaehtoistehtävistä

Lastenhoito

Vapaaehtoisia tarvitaan lasten ja vauvojen hoitoon sekä yhteiseen tekemiseen, kuten leikkiin ja askarteluun. Apua tarvitaan eri toimintayksiköissä sekä päivisin että iltaisin vanhempien oman toiminnan aikana.

Doula-toiminta

Doulat tukevat perheitä raskauden, synnytyksen ja vauva-ajan aikana. Tuki perustuu luottamuksellisiin tapaamisiin ennen synnytystä, synnytyksen aikana ja sen jälkeen. Doulat toimivat pareittain ja saavat tukea toisilta doulilta sekä koordinaattorilta.

Doula-toiminnasta kiinnostuneet ovat yhteydessä suoraan doulakoordinaattoriin, jonka ajantasaiset tiedot löytyvät verkkosivulta: <https://tuentu.fi/palvelut/vauva-ja-lapsiperhepalvelut/doula-toiminta>.

Tapahtumat ja retket

Vapaaehtoisia tarvitaan erilaisten tapahtumien ja ryhmätoimintojen suunnitteluun ja toteutukseen. Tehtävät voivat olla säännöllisiä tai kertaluonteisia. Lisäksi vapaaehtoiset voivat osallistua yhdistyksen edustamiseen esimerkiksi messuilla ja yleisötapahtumissa.

Ystävätoiminta

Vapaaehtoinen voi toimia ystävänä yhdistyksen asiakkaalle tai entiselle asiakkaalle. Ystävätoiminta on arkista yhdesäoloa, kuten kahvittelemista tai ulkoilua. Toiminta ei ole hoivaa tai tukihenkilötyötä, vaan vastavuoroista ja kevyttä yhdesäoloa. Ystävyys suhde kestää aluksi noin puoli vuotta. Ystävää koskevat vapaaehtoistoiminnan yleiset pelisäännöt.

Tukihenkilötoiminta

Tukihenkilötoiminnassa vapaaehtoinen sitoutuu pidempään asiakaskontaktiin. Tapaamisten sisältö ja kesto sovitaan yhdessä, ja ne voivat sisältää esimerkiksi keskustelua, asiointia tai arjen tukemista. Tukihenkilösuhteet lähtee asiakkaan yksilöllisistä tarpeista. Vapaaehtoisen kanssa sovitaan myös, millaista tukea tukihenkilö saa yhdistykseltä tukisuhteen aikana.

Viestintä ja some

Vapaaehtoiset voivat osallistua yhdistyksen viestintään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Jos sinulla on ideoita, viestintäosaamista tai halua toimia yhdistyksen somelähtetöinä, kerro siitä rohkeasti esitietolomakkeessa tai ottamalla yhteyttä viestintä- ja järjestökoordinaattoriin.

Mukana kehittämässä toimintaa

Vapaaehtoiset ovat tärkeä osa yhdistyksen kehittämistä. Toimintayksiköt voivat kutsua vapaaehtoisia mukaan kehittämistyöhön, ja vapaaehtoisten omat ideat ovat tervetulleita. Osaamista, taitoja ja kiinnostuksen kohteita voidaan hyödyntää monin tavoin osana vapaaehtoistoimintaa.

Onko sinulla esimerkiksi tapahtumaidea asiakkaille ja valmius alkaa järjestämään toimintaa? Tai omistatko pakettiauton ja olisit kiinnostunut auttamaan asiakkaiden muutossa omaan kotiin? Nämä vain esimerkkeinä, miten taitojasi tai osaamistasi voidaan hyödyntää.

Ideoita ja toiveita voi esittää suoraan toimintayksiköihin tai vapaaehtoistoiminnan yhteyshenkilölle.

Vertais- ja kokemustoiminta

Vertaistoiminta on toimintaa, jossa samanlaisia kokemuksia omaavat ihmiset tukevat toisiaan. Vertaistoiminta vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja auttaa ihmisiä selviytymään vaikeista tilanteista.

Kokemustoiminnassa henkilö jakaa omia kokemuksiaan auttaakseen muita ymmärtämään ja oppimaan. Kokemustoiminta tarjoaa arvokasta näkökulmaa esimerkiksi ammattilaisille auttaen lisäämään ymmärrystä eri elämäntilanteista.

Järjestämme vertais- ja kokemustoimijakoulutuksia

Oletko kiinnostunut vertais- tai kokemustoimijuudesta?

Vertais- tai kokemustoimijana voi toimia, jos on omakohtaisia kokemuksia ongelmista, joihin yhdistyksemme palveluista saa apua, ja on valmis kertomaan omista kokemuksistaan muille.

Järjestämme vuosittain vertais- ja kokemustoimijakoulutuksia. Koulutuksessa saat tarvittavat valmiudet vertais- tai kokemustoimijana toimimiseen, esiintymiseen sekä oman tarinan rakentamiseen ja sen kertomiseen.

Kysy lisätietoja koulutuksista vapaaehtoistyön koordinaattorilta Puh. 050 400 1216

Mistä aloittaa ja keneen olla yhteydessä?

Vapaaehtoistyöstä kiinnostuneen ensimmäinen kontakti on vapaaehtoistyön koordinaattori:

sari.toivonen@tuentu.fi
Puh. 050-400 1216

Vapaaehtoistyön koordinaattori tiedottaa vapaaehtoistoiminnasta sekä ylläpitää vapaaehtoisrekisteriä.

Voit olla häneen yhteydessä aina, jos sinulla on kysyttävää vapaaehtoistyöstä.

Esitietolomake, rikostaustaote ja salassapitosopimus

Uusilta vapaaehtoisilta pyydetään vapaaehtoistyötä varten perustietoja kuten mm. sähköpostiosoite, puhelinnumero sekä kuinka usein on käytettävissä tehtäviin ja millä viestintäkanavalla on tavoitettavissa.

Perustietojen lisäksi kannattaa kertoa myös omista erityisistä taidoista, tiedoista ja koulutuksista, joita on halukas käyttämään asiakkaiden hyväksi.

Jokaisesta uudesta vapaaehtoistyöntekijästä, joka on tehtävissään yhteydessä lapsiin, haetaan ja tarkistetaan rikostaustaote. Rikostaustaotteen myöntää Oikeusrekisterikeskus ja sen hakemiseen tarvitaan vapaaehtoisen suostumus. Rikostaustaotteen maksaa yhdistys.

Vapaaehtoista pyydetään myös allekirjoittamaan salassapitosopimus, joka turvaa asiakkaiden yksityisyyden.

Lisätietoja:
<https://tuentu.fi/osallistu/tule-vapaaehtoiseksi/>

Yhteys toimintayksikköihin

Ole rohkeasti yhteydessä toimintayksikköihin ja kerro kiinnostuksestasi vapaaehtoistyöhön sekä tiedustele mahdollisuudesta tulla tutustumaan yksikön toimintaan.

Ensikoti

Puh. 050 331 9893
ensikoti@tuentu.fi

Ensikoti Pinja

Puh: 050 385 1200
pinja@tuentu.fi

Avopalveluyksikkö Olivia

Puh: 050 379 9600
olivia@tuentu.fi

Doula-toiminta

Puh. 050 096 7714
doula@tuentu.fi

Turvakoti

Puh: 050 309 7576
turvakoti@tuentu.fi

Lähisuhdeväkivaltatyö Pilari

Puh: 050 575 6299
pilari@tuentu.fi

Eroauttaminen

Puh: 050 476 3001
silta@tuentu.fi

Muut vapaaehtoistehtävät

Sari Toivonen
sari.toivonen@tuentu.fi
p. 050 400 1216

Turun ensi- ja turvakoti ry koordinoi Lounais-Suomen rikosuhripäivystystä (RIKU). RIKUlla on omat vapaaehtoiskoulutukset, joista saa tietoa RIKUn verkkosivuilta: <https://www.riku.fi/vapaaehtoiseksi/>

Vapaaehtoisen perehdyttäminen toimintayksikössä - muistilista

Vapaaehtoisen kanssa käydään läpi hänen tullessa ensimmäistä kertaa toimintayksikköön vähintään nämä asiat:

1. Kuka toimii yhteyshenkilönä toimintayksikössä
2. Salassapitosäännökset:

- Kerrataan mitä vaitiolositoutus, jonka vapaaehtoinen on allekirjoittanut, käytännössä tarkoittaa.
- Kerrotaan mikä on työntekijöiden vaitiolovelvoite liittyen vapaaehtoiisiin.

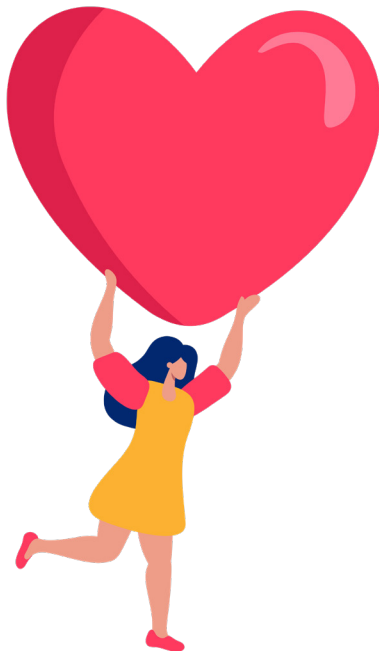
3. Turvallisuuteen liittyvät toimintaohjeet ja palo- ja pelastusohjeet

4. Ovikäytännöt ja liikkuminen kiinteistössä

5. Työtehtävään tai -tehtäviin konkreettinen perehdyttäminen:

- Mikä tehtävä on ja mitä vapaaehtoiselta odotetaan.
- Tehtävän mukaan käydään läpi myös mikä ei kuulu tehtävään tai mitä ei voi tai saa tehdä. Esim. jos ei ole hygieniapassia, ei voi osallistua ruoanlaittoon ja käsittelyyn.

6. Kenen kanssa vapaaehtoinen voi jutella, jos joku asia jää painamaan mieltä

TURUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

Turun ensi- ja turvakoti ry
Luolavuorentie 7b | 20810 Turku

www.tuentu.fi/osallistu/tule-vapaaehtoiseksi

www.tuentu.fi